

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
Escolas de Arte e Superiores de Deseño de Galicia

Programación da disciplina

Nome do centro: EASD Mestre Mateo

Titulación: EE.AA.SS. DESEÑO DE PRODUTO

Materia: Linguaxes e técnicas de representación e comunicación

Disciplina: Sistemas de Representación

Curso: 1º

Carácter: Formación Básica (FB)

Tipo: Teórico-práctica (TP)

Docente: María José Prada Rodríguez

Ano académico: 2020-21

Índice

1	Identificación e contextualización.....	3
2	Organización dos contidos.....	3
3	Avaliación.....	6
3.1	Criterios de avaliación.....	6
3.2	Procedemento.....	8
3.2.1	Convocatoria ordinaria.....	8
3.2.2	Convocatoria extraordinaria.....	10
3.2.3	Anulación da convocatoria.....	10
3.3	Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.....	10
3.3.1	Probas teóricas e prácticas.....	11
3.3.2	Traballo e seguimento diario e actitude e participación.....	12
3.4	Sistemas extraordinarios de avaliación e cualificación.....	12
3.5	Criterios e pautas para o alumnado con necesidades educativas especiais.....	12
3.5.1	Procedemento para a realización da avaliación inicial.....	13
3.5.2	Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados.....	13
4	Metodoloxía, recursos e actividades complementarias.....	13
4.1	Metodoloxía.....	13
4.1.1	Modalidade presencial.....	13
4.1.2	Modalidade semipresencial.....	14
4.1.3	Modalidade non presencial.....	14
4.1.4	Metodoloxía xeral.....	14
	Actividades introdutorias.....	14
	Exposición maxistral.....	14
	Prácticas presenciais.....	14
	Prácticas non presenciais.....	14
	Exposición e debate.....	15
	Titorías docentes.....	15
4.2	Actividades.....	15
4.2.1	Actividades de avaliación.....	15
4.2.2	Actividades complementarias.....	15
4.3	Recursos.....	15
4.3.1	Subministrados polo centro.....	15
4.3.2	Material que debe traer o/a alumno/a diariamente a partir da 2ª semana de clase.....	16
4.3.3	Material que debe ter o/a alumno/a na súa casa para traballar.....	16
4.3.4	Fontes de consulta.....	16

1 Identificación e contextualización

Idiomas	Castellano, Galego
Departamento	EE.AA.SS. Deseño de Produto
Profesor/a	María José Prada Rodríguez
Correo electrónico	mariaprada@edu.xunta.es
Web	www.easd.es
Créditos ECTS	Distribución horaria dos créditos ECTS: 6 Horas totais: 150 Horas de clase semanais: 2 Horas de clase no curso: 78 Horas de traballo non presencial: 72 Horas titorías: 4
Horario	Horario de clase semanal: <ul style="list-style-type: none"> Grupo A: mércores 15:40 a 17:40 Grupo B: mércores 13:20 a 14:20 e 14:40 a 15:40 Horario de titorías: <ul style="list-style-type: none"> Martes 16:40-17:40, xoves 12:20-13:20 e 14:40-15:40, venres 12:00-13:00
Descritores	<ul style="list-style-type: none"> Xeometría plana e descritiva. Cóncemento e análise dos distintos sistemas de representación. Métodos de investigación e experimentación propios da materia.

2 Organización dos contidos

BT	Bloque temático/contidos	Actividades	Temporalización	Calendario
0	INTRODUCCIÓN A OS CONTIDOS - Normas, prazos e recursos da disciplina. - Prazos de entrega dos traballos e criterios de avaliación. - Soportes, materiais e ferramentas do debuxo	<ul style="list-style-type: none"> 0A: actividade de avaliación inicial 0B: trazados básicos e manexo de instrumental de debuxo 	<ul style="list-style-type: none"> 4 sesións 	<ul style="list-style-type: none"> Setembro
1	XEOMETRÍA PLANA -Trazados xeométricos básicos: enlaces entre liñas, polígonos, tanxencias, curvas. -Transformacións. Proporcionalidade e semellanza.	<ul style="list-style-type: none"> Práctica 1A: tanxencias e enlaces Práctica 1B: polígonos Práctica 1C: curvas cóncicas Práctica 1D: curvas técnicas Práctica 1E: transformacións 	<ul style="list-style-type: none"> 10 sesións 	<ul style="list-style-type: none"> Outubro- Novembro
R1	ACTIVIDADE DE INTEGRACIÓN (REPASO/REFORZO)	R1: Xeometría plana	<ul style="list-style-type: none"> 2 sesións 	<ul style="list-style-type: none"> Novembro

2	<p>SISTEMAS DE REPRESENTACIÓ N: SISTEMA DIÉDRICO</p> <ul style="list-style-type: none"> -Representación de punto, recta, plano. -Relacións de pertenza, paralelismo, perpendicularidade. -Representación e desenvolvemento de sólidos -Interseccións -Verdadeiras magnitudes -Superficies aplicadas ao deseño de indumentaria 	<ul style="list-style-type: none"> Práctica 2A. Fundamentos. Representación e alfabeto de punto, liña, plano Prácticas 2B. Relacións de pertenza, paralelismo, perpendicularidade. Interseccións. Práctica 2C. Representación de sólidos: poliedros regulares Práctica 2D. Representación de superficies: radiadas, de revolución, alabeadas. 	20 sesións	
R2	ACTIVIDADE DE INTEGRACIÓN (REPASO/REFORZO)	R2: Sistema diédrico	2 sesións	Febrero
3	<p>NORMAS DE REFERENCIA NO DEBUXO TÉCNICO. -Representación técnica de elementos de indumentaria. -Debuxo plano de prendas. Normativa de acotación.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Representación de complementos. Vistas e normativa de acotación. -Escalas 	<ul style="list-style-type: none"> Práctica 3A. Concepto de normalización: normas básicas, acotación, símbolos e escalas. Práctica 3B. Representación de complementos: vistas e acotación. Práctica 3C. Escalas 	8 sesións	Febrero-Marzo
4	<p>SISTEMAS DE REPRESENTACIÓ N: SISTEMA AXONÓMETRICO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fundamentos: eixos e escalas de redución - Axonometría ortogonal (isometría) - Axonometría oblicua (persp. cabaleira e militar) 	<ul style="list-style-type: none"> Práctica 4A. Fundamentos: eixos e escalas de redución. Práctica 4B. Axonometría ortogonal. Representación de sólidos. Práctica 4C. Axonometría oblicua. Representación de sólidos. 	6 sesións	Abril
5	<p>SISTEMAS DE REPRESENTACIÓ N: SISTEMA CÓNICO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fundamentos do Sistema Cónico. - Representación de rectas e planos. Puntos de concurso, puntos de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> Práctica 5A. Fundamentos do Sistema Cónico. Práctica 5B. Práctica da perspectiva lineal: 1 punto de fuga Práctica 5C. Práctica da perspectiva lineal: 2 puntos de fuga. 	6 sesións	Abril-Maio
R3	ACTIVIDADE DE INTEGRACIÓN (REPASO/REFORZO)	R3: Normalización e sistemas axonométrico e cónico.		
-	PROBA FINAL ORDINARIA	A Dirección publicará as datas e horarios concretos na web da escola.		
-	PROBA FINAL EXTRAORDINARIA	A Dirección publicará as datas e horarios concretos na web da escola.		

Curso escolar 2020 - 2021

ENTREGA DE PRÁCTICAS/PROBAS

Avaliación inicial: 14-18 Setembro

R1. Novembro /2020

R2. Febreiro 2020

R3. Maio 2020

Proba final ordinaria: pendente publicación.

Proba final extraordinaria: pendente publicación.

SETEMBRO

	L	M	M	X	V	S	D	
		1	2	3	4	5	6	S3
	7	8	9	10	11	12	13	S4
S1	14	15	16	17	18	19	20	S5
S2	21	22	23	24	25	26	27	S6
S3	28	29	30					S7
Presentación e inicio das clases. Avaliación inicial								

OUTUBRO

	L	M	M	X	V	S	D	
				1	2	3	4	
	5	6	7	8	9	10	11	
	12	13	14	15	16	17	18	
	19	20	21	22	23	24	25	
	26	27	28	29	30	31		
BLOQUE 1: Introducción e Xeometría plana								

NOVEMBRO

	L	M	M	X	V	S	D	
S7							1	
S8	2	3	4	5	6	7	8	
S9	9	10	11	12	13	14	15	
S10	16	17	18	19	20	21	22	
S11	23	24	25	26	27	28	29	
S12	30							
BLOQUE 2: Sistema Diédrico								

DECEMBRO

	L	M	M	X	V	S	D	
S12		1	2	3	4	5	6	
S13	7	8	9	10	11	12	13	
S14	14	15	16	17	18	19	20	
S15	21	22	23	24	25	26	27	
	28	29	30	31				
BLOQUE 2: Sistema Diédrico								

XANEIRO

	L	M	M	X	V	S	D	
					1	2	3	
	4	5	6	7	8	9	10	
	11	12	13	14	15	16	17	
	18	19	20	21	22	23	24	
	25	26	27	28	29	30	31	
BLOQUE 2: Sistema Diédrico								

FEBREIRO

	L	M	M	X	V	S	D	
S22	1	2	3	4	5	6	7	
S23	8	9	10	11	12	13	14	
S24	15	16	17	18	19	20	21	
S25	22	23	24	25	26	27	28	
BLOQUE 3: Normalización								

MARZO

	L	M	M	X	V	S	D	
S26	1	2	3	4	5	6	7	
S27	8	9	10	11	12	13	14	
S28	15	16	17	18	19	20	21	
S29	22	23	24	25	26	27	28	
S30	29	30	31					
BLOQUE 3: Normalización BLOQUE 4: SISTEMA AXONOMÉTRICO								

ABRIL

	L	M	M	X	V	S	D	
				1	2	3	4	
	5	6	7	8	9	10	11	
	12	13	14	15	16	17	18	
	19	20	21	22	23	24	25	
	26	27	28	29	30			
BLOQUE 4: SISTEMA AXONOMÉTRICO BLOQUE 5: Sistema cónico								

MAIO

	L	M	M	X	V	S	D	
S35						1	2	
S36	3	4	5	6	7	8	9	
S37	10	11	12	13	14	15	16	
S38	17	18	19	20	21	22	23	
	24	25	26	27	28	29	30	
	31							
BLOQUE 5: Sistema cónico PROBA FINAL ORDINARIA								

XUÑO

	L	M	M	X	V	S	D	
		1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25	26	27	
	28	29	30					
PROBA FINAL EXTRAORDINARIA								

XULLO

	L	M	M	X	V	S	D	
				1	2	3	4	
	5	6	7	8	9	10	11	
	12	13	14	15	16	17	18	
	19	20	21	22	23	24	25	
	26	27	28	29	30	31		

3 Avaliación

3.1 Criterios de avaliación

Os presentes criterios de avaliación ríxense por:

- Guía didáctica da disciplina, dispoñible para a súa descarga na web da escola:
<http://deseñoodeproduto.gal/wp-content/uploads/2018/09/GuiadePrimeiro.pdf>
- DECRETO 172/2015, do 29 de outubro (DOG do 23 de novembro), polo que se establece o plan de estudos das ensinanzas artísticas superiores de Deseño na Comunidade Autónoma de Galicia:
https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2015/20151123/AnuncioG0164-061115-0002_gl.html
- ORDE do 21 de novembro de 2016 (DOG do 1 de decembro) pola que se regula a ordenación das ensinanzas artísticas superiores de Deseño en desenvolvemento do Decreto 172/2015, do 29 de outubro, polo que se establece o plan de estudos das ensinanzas artísticas superiores de Deseño na Comunidade Autónoma de Galicia:
https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/20161201_ordenacion_superiores_deseno.pdf

Criterios de avaliación -recollidos no DECRETO 172/2015, do 29 de outubro (DOG do 23 de novembro)-

1	CRITERIOS COMÚNS ÁS TITULACIÓNS DAS ENSEINANZAS ARTÍSTICAS SUPERIORES
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amosar unha actitude autocrítica cara ao propio desempeño profesional e interpersonal. ▪ Amosar unha actitude de responsabilidade no uso dos medios e recursos ao seu alcance en relación co patrimonio cultural e ambiental. ▪ Apreciar a importancia da sensibilización social respecto do valor do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos. ▪ Apreciar a sensibilidade estética, ambiental e cara á diversidade. ▪ Colaborar de modo integrado en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos. ▪ Esforzarse no traballo autónomo. ▪ Formular razoada e criticamente ideas e argumentos. ▪ Localizar e compilar información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente. ▪ Manexar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables. ▪ Manexar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación. ▪ Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora. ▪ Preocuparse por buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional. ▪ Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza. ▪ Usar as habilidades comunicativas e amosar unha actitude crítica construtiva no traballo en equipo. ▪ Valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
2	CRITERIOS XERAIS DO TÍTULO SUPERIOR DE DESEÑO

▪ Amosar unha actitude aberta e positiva respecto das novidades tecnolóxicas, estéticas, sociais e artísticas máis recentes.
▪ Coñecer en profundidade o proceso proxectual nas súas dimensións estética, funcional e técnica.
▪ Coñecer as implicacións sociais, económicas e laborais do deseño como feito diferencial nas sociedades avanzadas.
▪ Coñecer e respectar a lexislación relativa á profesión de deseñador/a.
▪ Coñecer e respectar a lexislación relativa á produción, distribución, venda, uso e goce dos obxectos producidos.
▪ Coñecer o contexto social, cultural e económico en que se desenvolve a práctica profesional, con especial atención ao seu contorno máis inmediato pero con atención á súa dimensión global.
▪ Coñecer e usar as metodoloxías de estudo e investigación que lle permitan a optimización de recursos e a innovación na súa actividade profesional.
▪ Coñecer as características estéticas e funcionais dos produtos deseñados relacionándoas co contexto social, económico e cultural en que se produce.
▪ Coñecer os valores significativos do deseño e aplicalos na actividade proxectual propia.
▪ Coñecer en profundidade os materiais propios da súa actividade e prescribir o uso destes en relación coa optimización ergonómica do seu uso e goce, e segundo os criterios dunha economía sustentable.
▪ Incorporar á súa actividade as tendencias estéticas e culturais con criterios de significación.
▪ Controlar e defender os propios criterios estéticos na mellor defensa dos intereses dos/as consumidores/as, usuarios/as e clientes/as.
▪ Introducir no proceso proxectual os valores da creación, a recreación e a innovación como valor engadido ao produto.
▪ Expoñer verbal e documentadamente os seus proxectos, en calquera das fases de elaboración destes, a profesionais do sector usando o vocabulario e técnicas de comunicación adecuadas.
▪ Expoñer e debater verbalmente os seus puntos de vista sobre a actividade proxectual propia e allea.
▪ Expresar a través de recursos técnicos e intelectuais asimilados aos propios conceptos, coñecementos e posicións estéticas.
▪ Identificar, coñecer e analizar un repertorio amplo e actualizado de propostas estéticas e funcionais que permita un enriquecemento das propias.
▪ Identificar e describir os principios teóricos do deseño.
▪ Coñecer, describir e analizar as características dun conxunto suficientemente amplo de obras máis representativas do deseño en xeral.
▪ Incorporar de xeito creativo e razoado os valores creativos máis significativos da historia do deseño á propia actividade.
▪ Ler e interpretar correctamente a documentación gráfica, infográfica e volumétrica que integra o proceso proxectual.
▪ Utilizar os métodos de traballo máis apropiados para aumentar a eficiencia e a eficacia da propia actividade como deseñador/a.
▪ Manexar recursos expresivos e comunicativos propios do deseño na formulación de propostas e proxectos.
▪ Recoñecer os materiais empregados na materialización dos deseños, o proceso da súa produción, transformación e posta a punto como parte integrante do deseño.
▪ Recoñecer valores significativos nos deseños alleos, tanto actuais como históricos, desde unha posición de crítica intelectual.
▪ Entender a autoformación como un dos recursos máis valiosos para a mellora persoal e profesional ao longo da vida.
3 CRITERIOS ESPECÍFICOS DO TÍTULO SUPERIOR DE DESEÑO NA ESPECIALIDADE DE PRODUTO

- Determinar as características finais dos produtos, servizos e sistemas coherentes cos requisitos e relacións estruturais, organizativas, funcionais, expresivas e económicas definidas no proxecto.
- Resolver problemas proxectuais mediante a metodoloxía, destrezas e procedementos adecuados.
- Proponer, avaliar e determinar solucións alternativas a problemas complexos de deseño de produtos e sistemas.
- Determinar as solucións construtivas, os materiais e os principios de produción adecuada de cada caso.
- Dominar os recursos gráfico-plásticos da representación bidimensional e tridimensional.
- Producir e comunicar a información adecuada relativa a produción.
- Dominar a tecnoloxía dixital específica vinculada ao desenvolvemento e a execución de proxectos de deseño de produto.

3.2 Procedemento

O procedemento de avaliación das disciplinas teórico-prácticas da titulación estará sustentado fundamentalmente sobre un método de observación do traballo continuo do alumno/a e probas tanto teóricas como prácticas.

O alumnado dispón de **dúas convocatorias** para superar a disciplina: a convocatoria ordinaria, e a convocatoria extraordinaria.

A **nota final** das convocatorias sairá de facer a media que corresponda segundo os apartados das táboas incluídas na presente programación.

3.2.1 Convocatoria ordinaria

Aspectos xerais

A Avaliación das Ensinanzas Artísticas Superiores é de carácter continuo, polo que o proceso de avaliación ordinaria implica a asistencia regular ás clases e realizar as probas teóricas ou prácticas das disciplinas que forman parte do currículo dos estudos nas datas sinaladas ao longo do curso.

- O procedemento da Avaliación Ordinaria das Ensinanzas Artísticas Superiores é de carácter continuo. Polo tanto consistirá nun **periodo de avaliación continua** do alumnado e nunha **proba final**.
- A **nota do periodo da Avaliación Continua Ordinaria** sairá do resultado de facer a media das probas e entregas solicitadas durante o curso nas porcentaxes marcadas nos criterios de cualificación da programación.
- As **probas e entregas parciais** son probas liberatorias de materia na convocatoria ordinaria. De superar a materia por parciais o alumnado quedará liberado da realización da Proba Final.
- O alumnado que non acade no proceso de avaliación continua unha nota suficiente para superar a disciplina (5) terá a posibilidade de recuperala mediante a realización dunha **proba ou entrega final de segunda oportunidade** no mes de maio-xuño.

Condicións xerais de realización dos traballos/proxectos

- Debido ao carácter presencial das ensinanzas, os **traballos** a entregar na convocatoria ordinaria, sexa no periodo da Avaliación Continua ou na Proba Final, terán que ser **supervisados** (a través das clases, presenciais ou telemáticas, segundo o caso) durante a súa realización polo/a docente da disciplina, non sendo válido aquel traballo/proxecto que non cumpra este requisito.
- Os traballos terán que **realizarse e ser entregados na data** indicada, salvo causa xustificada documentalmente. Os traballos entregados fóra de data, agás causa xustificada e acreditada documentalmente, serán avaliados cunha puntuación menor. De non entregalo en tempo, e sempre que o traballo fora supervisado durante a súa realización nas clases habilitadas a tal fin, o/a alumno/a deberá concorrer á PROBA FINAL da avaliación ordinaria.

- Para que as **probas/traballos** poidan ser **avaliados** é imprescindible que:
  - Estean debidamente **identificados**, incluíndo como mínimo o nome do proxecto e a materia, nome e apelidos do/a alumno/a, curso e disciplina, nome do/a profesor(a) e logotipo da escola.
  - Sexan totalmente **orixinais**, realizados íntegramente polos/as alumnos/as.
  - Sexan **supervisados** polo/a docente durante a súa realización.

Proba final ordinaria

No mes de maio-xuño, nas datas indicadas publicadas na web do centro, terá lugar unha **proba final ou de segunda oportunidade**.

- A proba final da convocatoria ordinaria é para dar unha **segunda oportunidade** ao alumnado que, asistindo regularmente e tendo presentado os proxectos en data e forma, non superou por entregas/probas parciais a disciplina no período da Avaliación Continua.
- Consiste na **realización dunha proba teórico-práctica e/ou na entrega de traballos/probas prácticas non superados**, sempre que teñan un seguimento por parte do/a docente nas clases durante a súa realización.
- As probas e entregas parciais do período da Avaliación Continua son probas liberatorias de materia na convocatoria ordinaria. **O alumnado poderá presentarse á parte ou partes da disciplina que non superou nas probas/traballos parciais no caso de non acadar o aprobado (5) na nota final do período da Avaliación Continua.**
- Para cualificar a Proba Final empregaranse os mesmos criterios de avaliación e cualificación que no período de avaliación continua, recollendo do período da Avaliación Continua as cualificacións das Probas e Traballos parciais realizados co seguimento por parte do/a docente, así como as dos apartados de actitude e participación do alumnado.
- A **nota final** sairá do resultado de facer a media das probas e entregas solicitadas durante o curso nas porcentaxes marcadas nos criterios de cualificación da programación, engadíndolle as notas da proba final no lugar das entregas parciais correspondentes.
- A **falta de asistencia** o día de realización da proba final, salvo causa xustificada documentalmente, implica a renuncia á mesma. En caso de **chegar máis tarde** da hora sinalada de comezo do exame, poderáselle denegar o acceso á aula.

Procedemento		Obrigatoriedade asistencia / realización	% de asistencia e realización	Instrumento de control de asistencia ou realización	Mecanismo para compensar a non asistencia ou realización	A asistencia ou realización otorga unha cualificación numérica para a cualificación final	Cualificación numérica
Actividades	Clases teóricas e prácticas	SI	80-100%	Rexistro de asistencia	-	SI ¹	-
	Probas ²	SI	100%	Entrega	Proba final	SI	0-10
	Prácticas						
Titorías	NON	-	Rexistro de asistencia	NON	NON	-	
Proba final ³ (ou de segunda oportunidade)	NON	-	Entrega traballos	NON	SI	0-10	

1 Se recolle nos apartados de actitude e participación e de traballo diario nas porcentaxes de cualificación

2 Son probas liberatorias de materia. De superar a materia por parciais quedará liberado da Proba Final.

3 O alumnado poderá presentarse coa parte da disciplina que non superou nas probas/traballos parciais no caso de non acadar o aprobado (5).

3.2.2 Convocatoria extraordinaria

O alumnado que non supere a disciplina en avaliación ordinaria, realizará un **traballo/proxecto** e/ou unha **proba teórico-práctica** na data e hora sinalada polo centro a tal efecto (ver apartado Sistemas Extraordinarios de Avaliación e Cualificación).

3.2.3 Anulación da convocatoria

O alumnado que non teña unha asistencia regular ás clases, sempre que teña unha causa xustificada e poida acreditarla documentalmente, poderá solicitar na secretaría do centro mediante o impreso correspondente, a anulación da convocatoria ordinaria e/ou extraordinaria con anterioridade á data marcada para facer dita solicitude no calendario escolar do curso.

3.3 Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación

Para a avaliación do alumnado utilizaranse varios **instrumentos**, que lle permitirán ao/á docente realizar o seguimento da adquisición das competencias necesarias para superar a disciplina:

Convocatoria ordinaria		
Instrumentos		Ponderación
Probas teóricas	<ul style="list-style-type: none"> • Memorias das probas prácticas. • Traballos monográficos, investigacións... • Exames tradicionais escritos. • Probas de ensaio ou composición (desenvolvemento dun tema de xeito extenso). • Preguntas de resposta curta. • Preguntas de texto incompleto. • Preguntas de correspondencia ou emparellamento. • Preguntas de opción múltiple. • Preguntas de verdadeiro – falso. • Preguntas de analogías/diferencias. • Preguntas de interpretación e/ou elaboración de imaxes, gráficos, etc. 	20,00%
Probas prácticas	<ul style="list-style-type: none"> • Traballos/ proxectos de repaso/reforzo. • Prácticas diarias na aula. 	65,00%
Traballo e seguimento diario	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Observación directa do traballo na aula. ◦ Revisión das prácticas. ◦ Revisión das tarefas diarias. • Intercambios orais. 	10%
Actitude e participación	<ul style="list-style-type: none"> • Observación directa do traballo na aula. • Intercambios orais. 	5%

- **OA profesor(a) levará a cabo o seguimento das probas, o traballo diario na aula e a actitude e participación do/a alumno/a a través dun caderno de aula.**
- Logo da entrega de cada proba (teórica e/ou práctica), no prazo de 15 días, comunicará a cada alumno/a a súa cualificación, dándolle as explicacións e correccións oportunas do traballo realizado.
- Trimestralmente, o/a profesor(a) realizará unha avaliación de carácter informativo xunto co equipo docente do nivel educativo, e transmitirá ao alumnado os resultados acadados até o momento, tanto a través das probas teóricas e prácticas, como do traballo e seguimento diario e a actitude e participación.
- Para superar a disciplina será necesario obter unha media igual ou superior a 5 tanto na parte escrita, como na parte práctica. No caso de que algunha das partes estean suspensas, a cualificación final máxima será, en calquera caso, un 4,5.

3.3.1 Probas teóricas e prácticas

Os criterios de **valoración das probas teóricas e prácticas** extraírense comprobando a adquisición de cada unha das competencias recollidas no currículo da disciplina en función dos criterios establecidos na táboa que se recolle a continuación:

Competencia	Criterio de cualificación
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora..
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
X1	Concibir, planificar e desenvolver proxectos de deseño o de acordo cos requisitos e condicionamentos técnicos, funcionais, estéticos e comunicativos.
X2	Dominar as linguaxes e recursos expresivos da representación e a comunicación.
X3	Establecer relacións entre a linguaxe formal, a linguaxe simbólica e a funcionalidade específica.
X18	Optimizar a utilización dos recursos necesarios para alcanzar os obxectivos previstos.
X21	Dominar a metodoloxía de investigación.

EP2	Resolver problemas proxectuais mediante a metodoloxía, destrezas e procedementos adecuados.
EP9	Dominar os recursos gráfico-plásticos da representación bidimensional e tridimensional.
EP10	Producir e comunicar a información adecuada relativa a produción.
EP11	Coñecer os recursos tecnolóxicos da comunicación e as súas aplicacións ao deseño de produto.

3.3.2 Traballo e seguimento diario e actitude e participación

Convocatoria ordinaria			
Instrumentos	Criterio de cualificación	Rexistro no caderno de aula	
Traballo e seguimento diario	Observación sistemática	<ul style="list-style-type: none"> Cumprimento das tarefas encomendadas polo/a profesor(a). 	
	Intercambios orais		
Actitude e participación	Observación sistemática	<ul style="list-style-type: none"> Puntualidade e asistencia habitual a clase. Seguimento da dinámica de traballo de clase (estar centrado nas actividades de clase, etc.). Comprobación do/a alumno/a da comprensión teórico-práctica no desenvolvemento das actividades para unha boa execución. <i>Exemplo: Se non entende algo, preguntar logo da explicación de xeito individual e non agardar á véspera da entrega, etc.</i> Utilizar unha linguaxe e terminoloxía axeitada para o ámbito académico e específico da disciplina. Facer un bo uso do material e recursos de clase. Limpar e recoller o seu espazo e ferramentas utilizadas ao finalizar. Traer o material requirido. Organizar axeitadamente o material, tanto no que atingue ao material físico, como aos arquivos do ordenador. Amosar sensibilidade e interese pola disciplina. Adoptar unha actitude perseverante e de flexibilidade na resolución dos problemas de deseño. Colaborar e implicarse nas actividades propostas. En xeral, amosar respecto deica os compañeiros/as e/ou o/a docente. 	<p>cumpre</p> <p>-</p> <p>non cumpre</p> <p>-</p> <p>en progreso</p>
	Intercambios orais		

3.4 Sistemas extraordinarios de avaliación e cualificación

Convocatoria extraordinaria
<ul style="list-style-type: none"> O alumnado que non supere a disciplina en avaliación ordinaria, poderá realizar unha proba teórico-práctica. Para obter a nota final consistente na media ponderada das partes que forman a proba extraordinaria, o alumnado terá que acadar un 5 en cada unha de elas. Chegar máis tarde da hora de inicio da proba, salvo causa xustificada documentalmente, implica a renuncia á mesma. O alumnado deberá traer as ferramentas e os materiais necesarios para facer as probas, na data e no horario fixado polo centro.

3.5 Criterios e pautas para o alumnado con necesidades educativas especiais

- Enténdese por alumnado con necesidades educativas especiais, aquel que requira, por un periodo da súa escolarización ou ao longo de toda ela, de determinados apoios e atencións educativas específicas derivadas da discapacidade ou trastornos graves de conducta.

- O/a docente valorará se existe algún alumno/a nesta situación, e adoptará as medidas oportunas para facilitar, no posible, o correcto seguimento da disciplina.
- Cando se detecte algún alumno/a con posibles necesidades educativas especiais, o/a docente comunicará a situación á/ao titor(a), e analizará a situación e as medidas a adoptar en coordinación co equipo docente.

3.5.1 Procedemento para a realización da avaliación inicial

- Ó comezo do curso, o/a docente realizará a avaliación inicial do alumnado, a fin de detectar o nivel xeral da clase e as necesidades específicas de cada alumno/a.
- Para a avaliación inicial realizarase un cuestionario ao alumnado que consistirá en cuestións xerais acerca da relación do alumnado coa asignatura, e a resolución de exercicios sinxelos relativos ós contidos da disciplina.
- Os datos obtidos da avaliación inicial quedarán recollidos no **caderno de aula/ aula virtual** podendo valorar a evolución do/a alumno/a a partir destes datos.

3.5.2 Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Dado que a meirande parte dos contidos seran desenvolvidos mediante actividades de aplicación e que o procedemento de ensinanza-aprendizaxe é continuo e progresivo, se podera saber en cada momento cómo foron asimilados os contidos polo alumnado, de forma que se poidan introducir inmediatamente cantos cambios sexan precisos para corrixir as desviacións producidas no proceso educativo.

Para dar resposta a aprendizaxes que diverxen do conxunto:

- o Nalgunhas ocasións proporcionaranse máis prácticas sobre contidos nos que o/a docente detectase que houbo máis dificultade.
- o O/A docente dispón de horas de atención a alumnos/as co alumnado fóra do horario das sesións docentes semanais habituais.
- o Ademais instará a refacer e corrixir aquelas actividades que non acaden o nivel mínimo esixible.

Tamén se terán en conta aqueles alumnos/as que demanden unha atención específica por ter un ritmo de traballo maior, tratando de orientalos e axudarlles no desenvolvemento das súas habilidades na medida do posible.

4 Metodoloxía, recursos e actividades complementarias

4.1 Metodoloxía

Partirase dos coñecementos previos que teña o alumnado sobre cada unha das unidades didácticas, explicando desde aí os contidos, proporcionando un material didáctico a través do cal os alumnos e alumnas, guiados polo/a profesor(a), poidan construír a súa propia aprendizaxe, sendo o enfoque eminentemente práctico.

4.1.1 Modalidade presencial

As Ensinanzas Artísticas Superiores de Deseño teñen carácter presencial: esta é a **modalidade prioritaria que se seguirá durante o curso**. Para elo, o centro habilitou as aulas para poder manter

as distancias individuais recollidas no Protocolo Covid publicado pola Consellaría de Educación conxuntamente coa de Sanidade.

Debido á casuística específica deste curso, a aula virtual da disciplina estará en funcionamento desde setembro, con información de interese para a disciplina, para facilitar unha hipotética transición á modalidade semipresencial ou incluso non presencial, se a situación sanitaria así o recomendase.

4.1.2 Modalidade semipresencial

O Protocolo Covid recolle que o/a docente poderá establecer franxas horarias que permitan que o alumnado sen asistir ao centro educativo, poida realizar a formación de forma telemática, até un máximo de 12 créditos ECTS por curso, e simultaneamente até un máximo do 50% dos créditos ECTS cos que conte a disciplina.

No caso de que as circunstancias sanitarias recomenden o paso á modalidade semipresencial, compatibilizarase a formación presencial coa teleformación, adaptando a metodoloxía aos recursos propios desta modalidade: aula virtual e plataforma Webex.

Estas modificacións comunicaranse ao alumnado durante as clases presenciais e a través da aula virtual, segundo o momento e casuística do curso.

4.1.3 Modalidade non presencial

Por motivos excepcionais de índole sanitaria, se fose preciso, adaptaranse as diferentes actividades íntegramente á modalidade telemática, mediante o uso da aula virtual e a plataforma Webex, adaptando a organización dos contidos segundo o recollido no epígrafe 2 da programación.

Estas modificacións comunicaranse ao alumnado a través da aula virtual, segundo o momento e casuística do curso.

4.1.4 Metodoloxía xeral

- **Actividades introductorias**

Explicación aos alumnos/as do desenvolvemento da materia ao longo do curso, incidindo nas competencias e nos contidos que se traballan, a metodoloxía e o sistema de avaliación.

- **Exposición maxistral**

Explicación por parte do profesorado na aula dos contidos dos temas ou unidades didácticas enumeradas.

- **Prácticas presenciais**

Resolución por parte do alumnado dos exercicios prácticos propostos en cada tema, a partires dos contidos teóricos.

- **Prácticas non presenciais**

Resolución por parte do alumnado das actividades e problemas propostos nalgúns temas mediante traballos autoxestionados onde completará os coñecementos teórico-prácticos.

- **Exposición e debate**

Exposición e defensa por parte do alumnado de algún dos traballos realizados o longo do curso.

- **Titorías docentes**

- A súa finalidade é resolver dúbidas, titorizar e coordinar as prácticas plantexadas nas clases.
- Tendo en conta a situación extraordinaria motivada pola pandemia da COVID-19, priorizaranse as titorías de xeito telemático, **por videoconferencia**.
- As **solicitudes** de titoría realizaranse a través da aula virtual, con 48 horas de antelación como mínimo. Non se contarán a estes efectos os días non lectivos: as solicitudes realizadas en festivo ou fin de semán contarán a partir do primeiro día lectivo que se produza a continuación.
- Unha vez solicitada a titoría, o/a docente enviará **confirmación** de data e hora a través dunha mensaxe xestionada desde a aula virtual, con 24 horas de antelación como mínimo.

4.2 Actividades

4.2.1 Actividades de avaliación

Formativa	Sumativa
<ul style="list-style-type: none"> – Comprende o funcionamento cognitivo fronte as tarefas. – Adapta os procesos aos progresos e dificultades. – Instrumento: prácticas de aula e de ampliación 	<ul style="list-style-type: none"> – Comproba si se adquiriron as competencias previas. – Establece balances dos resultados. – Instrumento: actividades de integración e probas parciais teórico-prácticas

4.2.2 Actividades complementarias

Actividades realizadas para complementar a formación, academicamente dirixidas, relacionadas cos contidos e realizadas no centro ou fóra del.

4.3 Recursos

4.3.1 Subministrados polo centro

O alumnado disporá dunha **aula virtual** desde a que poderá descargar a programación, horarios de atención e titorías docentes, así como ter acceso ás tarefas e aos seus requisitos de presentación, información, material e recursos complementarios ós aportados presencialmente. Esta canle poderá servir tamén como método de comunicación docente, tanto para o envío de mensaxes, como daquelas tarefas que así o requiran a criterio do/a profesor(a).

A aula virtual servirá tamén como método de comunicación docente, tanto para o envío de mensaxes, como daquelas tarefas que así o requiran a criterio do/a profesor(a).

Para unha comunicación máis rápida, recoméndase a instalación da APP MOODLE no móbil.

4.3.2 Material que debe traer o/a alumno/a diariamente a partir da 2ª semana de clase

- Ordenador apto para a instalación de software CAD (o solicitado no momento da matrícula)
- **Folios/libreta de apuntes**
- Material de debuxo (*): lapis (dureza H ou 2H) e/ou portaminas (0,5 ó 0,7 dureza HB), goma de borrar, xogo de escadra/cartabón profesional, regra graduada, escalímetro, compas de precisión (con roda), calibre.

4.3.3 Material que debe ter o/a alumno/a na súa casa para traballar

- Ordenador apto para a instalación de software de deseño (o solicitado no momento da matrícula)
- Conexión a Internet
- Material de debuxo (*)

4.3.4 Fontes de consulta

■ Bibliografía básica:

- IZQUIERDO ASENSI F. (Última edición) *Geometría Descriptiva*. Madrid, Ed. Paraninfo
- RIERA PLANELLAS, C. Y RODRIGUEZ COMES, J. (2015) *DT1 Dibujo Técnico*. Barcelona, Vicens Vives Bachillerato.
- RIERA PLANELLAS, C. Y RODRIGUEZ COMES, J. (2016) *DT2 Dibujo Técnico*. Barcelona, Vicens Vives Bachillerato.
- CRESPO LÓPEZ, R. *Introducción al Sistema Diédrico. Guía interactiva de Dibujo*. Ed. Ricardo Crespo (libro electrónico). ISBN 978-84-617-0202-2

■ Bibliografía complementaria:

- GARCIA GOMEZ, T. (2010). *Apuntes de Dibujo Técnico*. Granada. Ed. Alarcón.
- MORASSO, E. y BUENO, M.(1991) *Dibujo 1*. Magisterio Casals.
- FRANCO TABOADA, J. A. (2011) *Geometría Descriptiva para la Representación Arquitectónica. Vol. 1. Fundamentos*. Santiago de Compostela, Andavira.
- FRANCO TABOADA, J. A. (2011) *Geometría Descriptiva para la Representación Arquitectónica. Vol. 2. Geometría de la Forma Arquitectónica*. Santiago de Compostela: Andavira.
- BARTSCHI W. (1980) *El estudio de las sombras en perspectiva*. Barcelona, Gustavo Gili.
- PANOFSKI, E. (2003) *La perspectiva como forma simbólica*. Barcelona, Fabula Tusquets.
- FLORENSKI, P. (2005) *La perspectiva invertida*. Madrid, Siruela.
- CHELSEA, D. (2011) *Extreme perspective for artists*. Nueva York, Watson-Guipill publishers.

■ Fontes electrónicas:

- Normas APA
www.normasapa.com - Última consulta: 10/09/2020
- GEOGEBRA
<https://www.geogebra.org/> - Última consulta: 10/09/2020
- José Rebollo. Sistema diédrico GEOGEBRA
<https://www.geogebra.org/m/ZmKA7HUD>- Última consulta: 10/09/2020
- Antonio Castilla. TRAZOIDE
<https://www.trazoide.com/> - Última consulta: 10/09/2020
- Miguel Molina. DIBUJOTECNI
<https://www.dibujotecni.com/> - Última consulta: 10/09/2020
- Mongge. dibujo técnico con TIC para educación secundaria.
<http://www.mongge.com/educacion/dibujo-tecnico/> - Última consulta: 10/09/2020
- PDD Profesor de Dibujo. PDD profesor de dibujo. TRAZOIDE
www.profesordedibujo.com - Última consulta: 10/09/2020
- Wikillerato dibujo técnico. (2014).

http://www.wikillerato.org/Dibujo_Tecnico.html- Última consulta: 10/09/2020

- Modelos de poliedros en papel
<https://www.polyhedra.net/es/> Última consulta: 10/09/2020
- Superficies <http://superficies-regladas-alabeadas.blogspot.com/> Última consulta: 10/09/2020
- Superficies <http://curvas-y-superficies.blogspot.com/> Última consulta: 10/09/2020

Os recursos electrónicos serán actualizados conforme ao avance do temario da disciplina.

Santiago de Compostela, 23 de Setembro de 2020

Asdo.,

María José Prada Rodríguez